

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Сімак Наталії Данилівни з теми «Рационалізація процесу навчання плавання дітей 7-9 років з використанням нетрадиційних підходів», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт (01 Освіта/Педагогіка)

Актуальність теми. Тема дисертаційної роботи Сімак Наталії є актуальною, оскільки одним із пріоритетних завдань першого рівня повної загальної середньої освіти з фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня за допомогою засобів фізкультурної та ігрової діяльності, формування фізкультурних компетентностей, а також ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять, адже стан здоров'я та рівень фізичної підготовленості дітей 7-9 років залишається незадовільним. Молодший шкільний вік є найбільш сприятливим для початкового навчання плавання та оптимальним для швидкого та якісного освоєння техніки. Представлена до розгляду дисертаційна робота Сімак Н. Д. спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище завдань.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до теми науково-дослідної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» «Теоретико-методичні засади підготовки фахівців фізичної культури і спорту до професійної діяльності з різними групами населення» на 2019–2023 рр. (затверджено рішенням вченої ради від 27 грудня 2018 року, протокол № 5).

Роль авторки як співвиконавиці теми полягає у розробленні та науково-методичному обґрунтуванні нетрадиційних підходів навчання плавання дітей 7-9 років.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, та їх достовірність. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у

дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних методів дослідження. Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечена значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів статистичного опрацювання матеріалів.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше:

- обґрунтовано структуру та зміст експериментальної програми навчання плаванню дітей 7-9 років із використанням аквафітнесу, яка враховує рівні фізичного здоров'я дітей;
- розроблено компоненти фізичного навантаження на заняттях з плавання з урахуванням рівня фізичного здоров'я дітей 7-9 років в межах підготовчого, тренувального та підтримувального періодів;
- розроблено тестові завдання та кількісні критерії оцінювання плавальної підготовленості дітей 7-9 років;
- доповнено та розширено дані щодо організаційних та методичних особливостей побудови навчально-тренувального процесу навчання плавання дітей 7-9 років;
- набули подальшого розвитку напрями застосування засобів аквафітнесу для поліпшення фізичної та функціональної підготовленості дітей 7-9 років.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробленні та експериментальній апробації авторської програми навчання плавання дітей 7-9 років з використанням нетрадиційних підходів. Результати отриманих

досліджень впроваджено в практику роботи закладів вищої освіти, що підтверджено відповідними актами впровадження.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. За темою дисертації опубліковано 9 наукових праць, з яких 7 статей – у спеціалізованих фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 2 праці апробаційного характеру.

Опубліковані праці повною мірою висвітлюють матеріали дисертаційної роботи.

Оцінка змісту дисертації та її основних положень. Дисертація складається з анотації, вступу, 5 розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. У вступі обґрунтовується актуальність теми дослідження і формулюється наукове завдання; вказується зв'язок дисертаційного дослідження з науковими планами, темами; розкривається науковий апарат дослідження: мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження; визначаються наукова новизна, практична значущість; наводяться дані про особистий внесок здобувача, апробацію та впровадження отриманих результатів, подано інформацію про публікації, структуру та зміст роботи.

У першому розділі автором проведено теоретичний аналіз науково-методичної літератури, здійснено узагальнення та систематизацію даних з проблеми дослідження, а саме розглянуто: роль плавання у поліпшенні фізичного здоров'я та підготовленості дітей 7-9 років; організаційно-методичні аспекти занять плаванням у дітей 7-9 років; методичні особливості навчання плавання дітей 7-9 років.

У другому розділі конкретизовано використання сукупності методів дослідження, що орієнтовані на досягнення мети і вирішення завдань дослідження, представлена доцільність їх використання; розкрито специфіку організації дослідження та його етапи.

У третьому розділі висвітлено результати констатувального експерименту, а саме охарактеризовано фізичну та функціональну

підготовленості дітей 7-9 років; визначено рівень їх плавальної підготовленості до початку педагогічного експерименту.

Виявлено потребу у вдосконаленні функціональних можливостей серцево-судинної та дихальної систем організму дітей 7-9 років, їх фізичної та плавальної підготовленості.

У четвертому розділі представлено структуру та зміст розробленої експериментальної програми із застосуванням нетрадиційних підходів, спрямованої на підвищення плавальної підготовленості дітей 7-9 років, їх фізичної та функціональної підготовленості, а також динаміку змін цих показників під впливом занять за вище зазначеною програмою.

У п'ятому розділі узагальнено результати дисертаційного дослідження відповідно до поставлених завдань. Представлено положення наукової новизни та відмінності отриманих результатів від відомих раніше.

Висновки роботи є логічним завершенням проведених автором досліджень, базуються на широкій інформаційній базі, що включає джерела наукового, нормативного і статистичного характеру. Результати розрахунків та висновки, зроблені на основі отриманих результатів, не викликають сумніву та становлять інтерес як для науки, так і для практики. Висновки до кожного розділу і дисертації в цілому відображають суть виконаних досліджень і тісно пов'язані з їх змістом.

Оцінюючи в цілому позитивно роботу Сімак Н. Д. слід зауважити, що автору не вдалося уникнути певних недоліків у роботі, які переважно носять дискусійний характер:

1. В роботі бажано б представити, яким чином здійснювався оперативний контроль за реалізацією експериментальної програми.
2. Вважаємо доречним конкретизувати співвідношення засобів у підтримувальному періоді.
3. У тексті дисертації зустрічаються орфографічні, стилістичні та редакційні помилки.

Однак названі недоліки не вплинули на обґрунтованість і вірогідність основних положень, винесених здобувачем на захист, не применшують новизну, наукову й практичну значущість отриманих результатів.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Сімак Наталії Данилівни на тему «Рационалізація процесу навчання плавання дітей 7-9 років з використанням нетрадиційних підходів» є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну, характеризується новим підходом і практичною цінністю, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) і може бути рекомендована до подання у спеціалізовану вчену раду на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 017 – фізична культура і спорт.

Рецензент

доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

Наталія БАШАВЕЦЬ

